
Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Fogedgården

2021

Højreklik her og vælg Skift billede for at indsætte billede eller logo

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I opliste, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

Profilen – Natur, udeliv og science

Hverdagsbeskrivelse

Dokumentation og evaluering

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

Vi har udarbejde en metodemappe, som indeholder skabeloner i forhold til dagsorden og opfølgning på stuemøder, SMTTE-model, handleplaner, SOS mm. Mappen udbygges løbende gennem 2021.

På personalemøde i juni 2021 har vi drøftet hverdagevaluering og systematisk evaluering.

Hverdagsevalueringen tager hos os udgangspunkt i den daglige evaluering, som bliver skriftliggjort på stuerne i en "kinabog". Alle på stuen skriver observationer, refleksioner og ændringer ind i bogen. En ændring der ex. er foretaget på baggrund af hverdagsevalueringerne, er bordplanen i frokostsituationen i en børnehavegruppe. Refleksioner og observationer fra 'kinabogen' bruges også i forhold til at samle data til brug og udvælgelse i den systematiske evaluering.

Vi arbejder på at få skabt en kultur omkring vores systematiske evaluering. Det er en proces som for alvor blev skudt i gang i maj og juni 2021, hvor vi på personalemødet gennemgik processen og formen for systematisk evaluering med personalet. Hver stue har udvalgt en overordnet ansvarsperson for systematik og i løbet af efteråret 2021, skal hver stue arbejde konkret med observationer over tid, billede dokumentation og børneinterviews. Der samles op på evalueringerne på p-mødet i november 2021.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

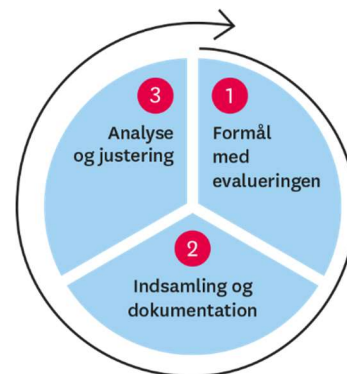
Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

Vi har arbejdet med den styrkede læreplan på P-møder og på en pædagogisk dag i november 2020, hvor vi udarbejdede beskrivelser, praksis og refleksioner over de 6 læreplanstemaer

Vi har arbejdet en del med at få samme sprog. Vi er gået i dybden med at definere de overordnede begreber (Barnesyn, børneperspektivet, dannelse, leg, børnefællesskaber, læring, forældrepartnerskab, børn i udsatte positioner)

Vi har udarbejdet og arbejdet med hverdagsbeskrivelser for hver enkelt børnegruppe/stue, for at få en fælles forståelse for, hvorfor vi gør, som vi gør i løbet af dagen og for at skabe fokus på børneperspektivets betydningen for 'læring hele dagen'. Hverdagsbeskrivelserne spørger derfor ind til, tanker bag f.eks. morgenstunden, frokostsituationen osv.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

1.Hverdagsbeskrivelser

2.Eftermiddagsfrugt i storbørnsgruppen

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

Hverdagsbeskrivelser:

Fokus på inddragelse af børneperspektivet og læring hele dagen.

Eftermiddagsmad i storbørnsgruppen:

Vi er udfordret på, at flere af børnene ikke trives i den nuværende form. Der var et højt konfliktniveau. Derfor blev vi nysgerrige på, hvordan vi omkring den rutine, som eftermiddagsmaden er, kunne skabe læringsmiljø, hvor børnenes perspektiv blev set i forhold til en tydelig ramme – hvad, skal jeg, hvornår skal jeg det og hvad forventes der af mig.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Hverdagsbeskrivelsen:

Der er udarbejdet på baggrund en praksisfortællinger, observationer og erfaringer en hverdagsbeskrivelse for de enkelte grupper. Hverdagsbeskrivelserne tager udgangspunkt i børneperspektivet og den læring der finder sted i de enkelte tidsrum i løbet af dagen. Ofte dokumenteres vores hverdag på AULA, her er der fokus på at komme rundt om legen, voksenstyrede aktiviteter, rutiner mm. Dette sker primært via fotos, refleksioner, video og beskrivelser, som trækker tråde til vores styrkede læreplan.

Eftermiddagsmad i storbørnsgruppen:

På baggrund af observationer, og beskrivelser blev der udarbejdet en handleplan med fokus på den voksnes positionering og rolle under eftermiddagsmaden. Ændringer i den voksnes rolle tog udgangspunkt i

børneperspektivet ud fra spørgsmål som: hvordan opleves det for børnene at stå i kø, finde sin plads, blive afbrudt i leg m.m.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljøes betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringsskemaet. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Hverdagsbeskrivelser:

Vi er stadig i proces både med implementeringen og evalueringen. I denne proces er vi blevet mere opmærksomme på læring hele dagen, hvordan får vi skabt rammen om dette og hvilken stor betydning, det har for børnene at der er en bevidsthed om læring i alle hverdagens facetter.

Eftermiddagsmad i storbørnsgruppen:

Gennem den indsamlede dokumentation blev det nemmere for os at blive konkrete på børnenes perspektiv på situationerne. Vi så her, hvordan de voksnes rolle og position i situationen havde stor betydning for børnenes oplevelse og forståelse af hvad de skulle. Vi blev opmærksomme på at der var flere børn, som havde svært ved at navigere i situationen, hvor vi i udgangspunktet havde en ide om, at det var enkelte børn.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringsskemaet.

Hverdagsbeskrivelser:

Det har givet anledning til en øget opmærksomhed på børneperspektivet i forhold til at skabe en sammenhængende læring hele dagen. Samt en opmærksomhed på hvilke tidsrum hvilken læring finder sted og hvordan læring flytter med (rutinesituationer, pædagogiske aktiviteter og i den frie leg).

Eftermiddagsmad i storbørnsgruppen:

Vi har foretaget en justering af eftermiddags-situationen og afprøvet nye måder at afholde denne rutinesituation på. På baggrund af de overvejelser og dokumentationen fra dette evalueringsskema, er der ligeledes sat en række andre evalueringer i gang af lignende rutinemæssige-situationer som indeholder nogle

af de samme elementer (vente på tur, være i fokus, behovsudsættelse m.m.) og gentænkt hvordan disse elementer kan øves i andre situationer og aktiviteter ex. i boldlege, fælleslege eller i den frie leg.

På baggrund af erfaringer fra denne evaluering er hensigten også at justere i forhold til evalueringspunkt 1, hverdagsbeskrivelser.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Forældrebestyrelsen er inddraget på FKU møde den 11. marts og orienteret på mødet den 20.maj. FKU har været med inde over færdiggørelsen af den styrkede læreplan. De oplevede, at formen er tilgængelig og genkendelig som forældre.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Dokumentation og Evaluering: Vi vil fortsat gerne styrke vores tilgang til og brugen af dokumentation og evalueringsmetoder som led i at højne faglighed, fremme pædagogik og styrke og skabe optimale forhold for børnenes trivsel og læring. Vi vil sætte øget fokus på at arbejde med både hverdagevaluering og systematisk evaluering.

Børn i udsatte positioner: Den beskrevne evaluering (eftermiddagsmad i storbørnsgruppen) er på sin vis udsprunget af et fokus på børn i udsatte positioner i børnegruppen. Det er et fokus vi løbende skal genbesøge. Vi kunne godt tænke os at blive endnu skarpere på at identificere situationer og aktiviteter som potentielt kan være såvel inkluderende som ekskluderende.

Børneperspektivet: Vi vil blive endnu bedre til at arbejde aktivt med at anvende børneperspektivet i vores daglige tilrettelæggelse og udførelse af den pædagogiske hverdag. Vi vil arbejde med at anvende metoder som inddrager børnene endnu mere, ex. Børneinterview, at børnene fortæller og/eller tager billeder.

Forældrepartnerskab: Vi har brug for at blive klogere og evaluere på betydningen af vores kommunikation med forældrene både via Aula, i daglige møder og ved forældresamtaler. Vi vil gerne arbejde med en mere systematisk evaluering som inddrager forældrenes oplevelser.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Vi har på baggrund af evalueringer og i forsøg på at styrke evalueringskulturen, udarbejdet en metodemappe som kan være udgangspunkt for at danne et fælles sprog og forståelse. Det er en mappe som i sig selv løbende kan evalueres og justeres/udbygges. Mappen og 'kinabogen' med hverdagevalueringerne udgør en stor del af grundlaget for de drøftelser og refleksioner som løbende finder sted ved stuemøder, p-møder og pædagogiske dage.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Lige nu vil vi ikke ændre noget, da den styrkede læreplan er skrevet færdig stort set samtidig med at denne evaluering er lavet.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC